

Průběžná zpráva o předsudečném násilí

1. 1. – 31. 3. 2021

In IUSTITIA, o.p.s.

Shrnutí

Základní charakteristiky předsudečných incidentů

In IUSTITIA zjistila v prvním kvartálu roku 2021 celkem **13 předsudečných incidentů**, které se staly na území ČR.

Terčem předsudečného násilí se stávali lidé především z důvodu **národnosti či etnicity, sexuální orientace a genderové identity a politického přesvědčení**.

Mezi ohroženými skupinami se objevují osoby s **romskou národností**.

Předsudečné násilí bylo zaznamenáno především **na internetu**. K útokům docházelo převážně v Praze.

Právní vývoj

Poslanecká sněmovna schválila v lednu ve třetím čtení vládní novelu, která by měla zavést nový trestný čin šíření díla k propagaci hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka. Senát jí vrátil k Poslanecké sněmovně projednání s pozměňovacími návrhy.

Po dlouhé odmlce pokračovalo projednávání návrhu, jehož podstatou je zavedení nového trestného činu porušování svobody projevu a přestupku porušení svobody projevu. Tento trestný čin považujeme za problematický.

Ústavní soud vydal nález, v němž zkritizoval značně restriktivní přístup Nejvyššího soudu k výkladu pojmu další nemajetkové újmy ve smyslu § 2958 občanského zákoníku.

Evropský soud pro lidská práva rozhodl, že Chorvatsko nespĺnilo svou povinnost zajistit, že homofobní útoky nebudou státem ignorovány a jejich obětem bude poskytnuta účinná ochrana.

Evropský soud pro lidská práva zopakoval, že předsudečné projevy útočící či vrhající negativní světlo na celé etnické, náboženské či jiné skupiny nepožívají žádnou nebo pouze velmi limitovanou ochranu pod čl. 10 Úmluvy.

Společenské ovzduší

Ombudsman Stanislav Křeček byl kritizován za předsudečné výroky na stranu Romů. Svou zástupkyni Moniku Šimůnkovou odvolal z rad pro záležitosti romské menšiny, lidská práva i rovnost žen a mužů.

Z domu ve varnsdorfské Kovářské ulici se musely vystěhovat i poslední romské rodiny, město nenabídlo pomoc ani rodině, jejíž členové pro město několik let pracovali a neměli žádné dluhy.

Odpůrci očkování proti koronaviru zneužili památku obětí holokaustu. Poslanec SPD Lubomír Volný přímo k holokaustu očkování přirovnal a účastníci demonstrace proti epidemickým opatřením si připli na oblečení žluté hvězdy.

OBSAH

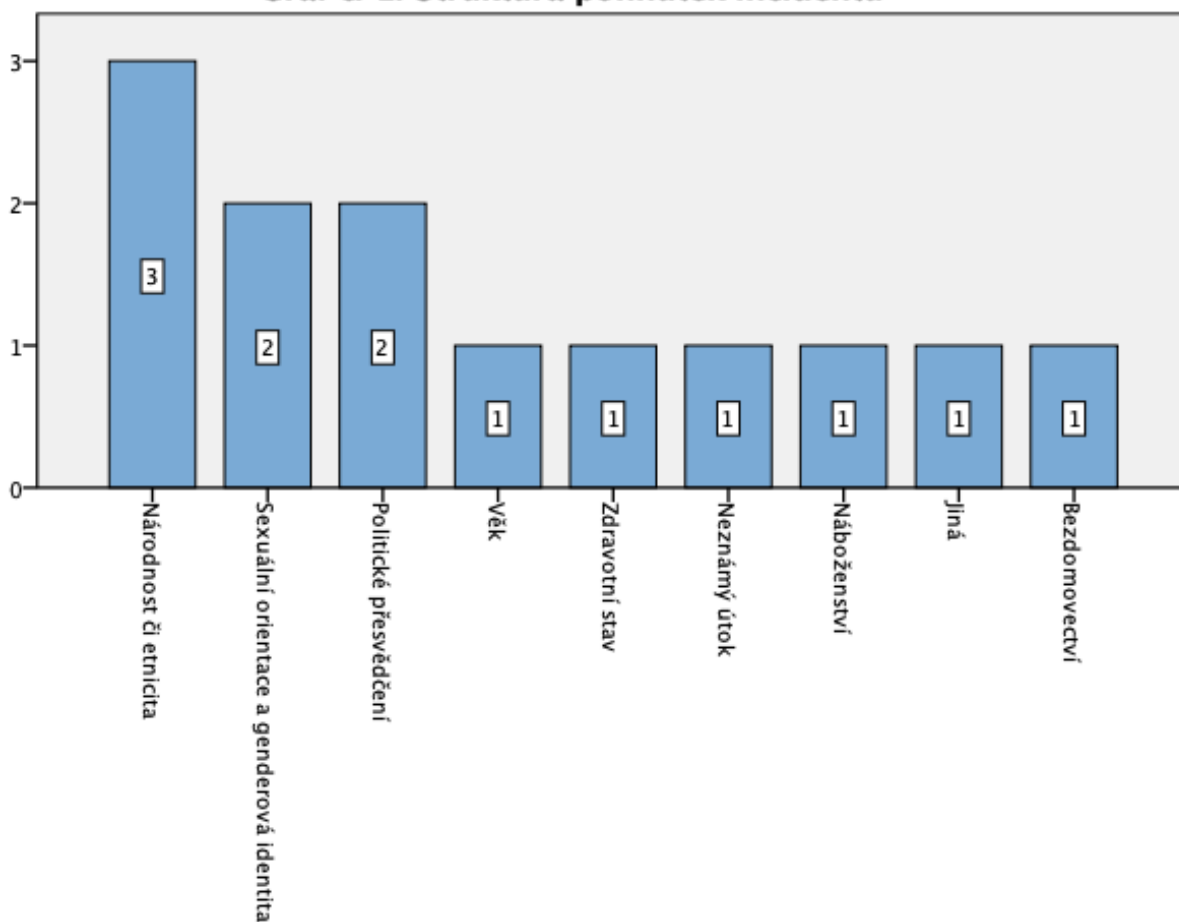
ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY PŘEDSUDEČNÝCH INCIDENTŮ	4
POHNUTKA PACHATELŮ	4
FORMA ÚTOKU A ZPŮSOBENÉ ŠKODY	5
LOKALITA A KRAJ INCIDENTŮ	7
VÝZNAMNÉ ZAZNAMENANÉ PŘÍPADY	10
PŘÍSNÉ TRESTY	10
HÁZENÍ VAJEC A NADÁVKY	10
SENÁTORKA	10
PRÁVNÍ VÝVOJ	11
LEGISLATIVNÍ VÝVOJ.....	11
JUDIKATURA	13
VÝZNAMNÉ PRÁVNÍ OTÁZKY	15
SPOLEČENSKÉ OVZDUŠÍ	17
POLITICKÁ REPREZENTACE	17
MÍSTNÍ SAMOSPRÁVA	19
KRAJNÍ PRAVICE	20
BEZPEČNOSTNÍ SLOŽKY	22
MÉDIA A KULTURA	22
VEŘEJNOST	23
POZNÁMKY K METODOLOGICKÝM CHARAKTERISTIKÁM TÉTO ZPRÁVY.....	26

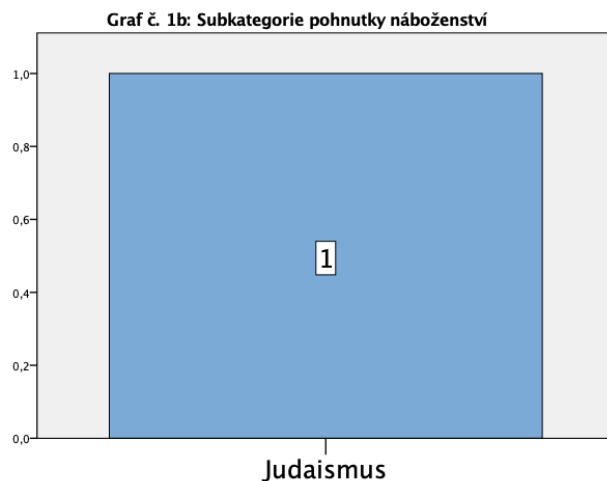
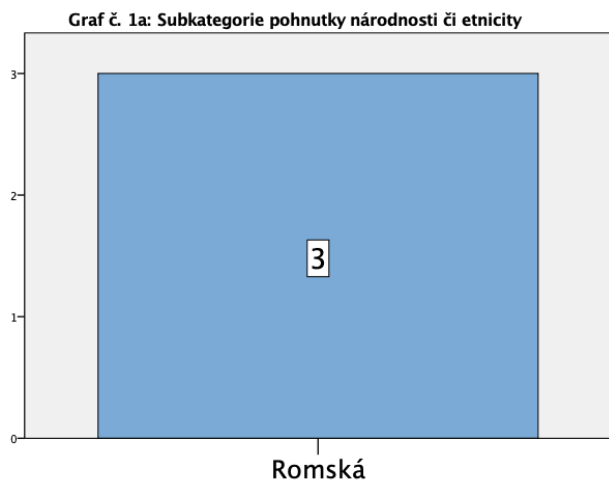
Základní charakteristiky předsudečných incidentů

Pohnutka pachatelů

Nejvíce případů bylo motivováno národností či etnicitou (3 případy). Dále se objevila pohnutka sexuální orientace a genderové identity (2 případy) a politického přesvědčení (2 případy). Po jednom případě bylo zaregistrováno v kategoriích věku, zdravotního stavu, náboženství, bezdomovectví. V jednom případě zůstala pohnutka neznámá. Co se týče národnosti a etnicity, ve všech třech případech se jednalo o romskou národnost. Náboženství se týkalo judaismu.

Graf č. 1: Struktura pohnutek incidentů

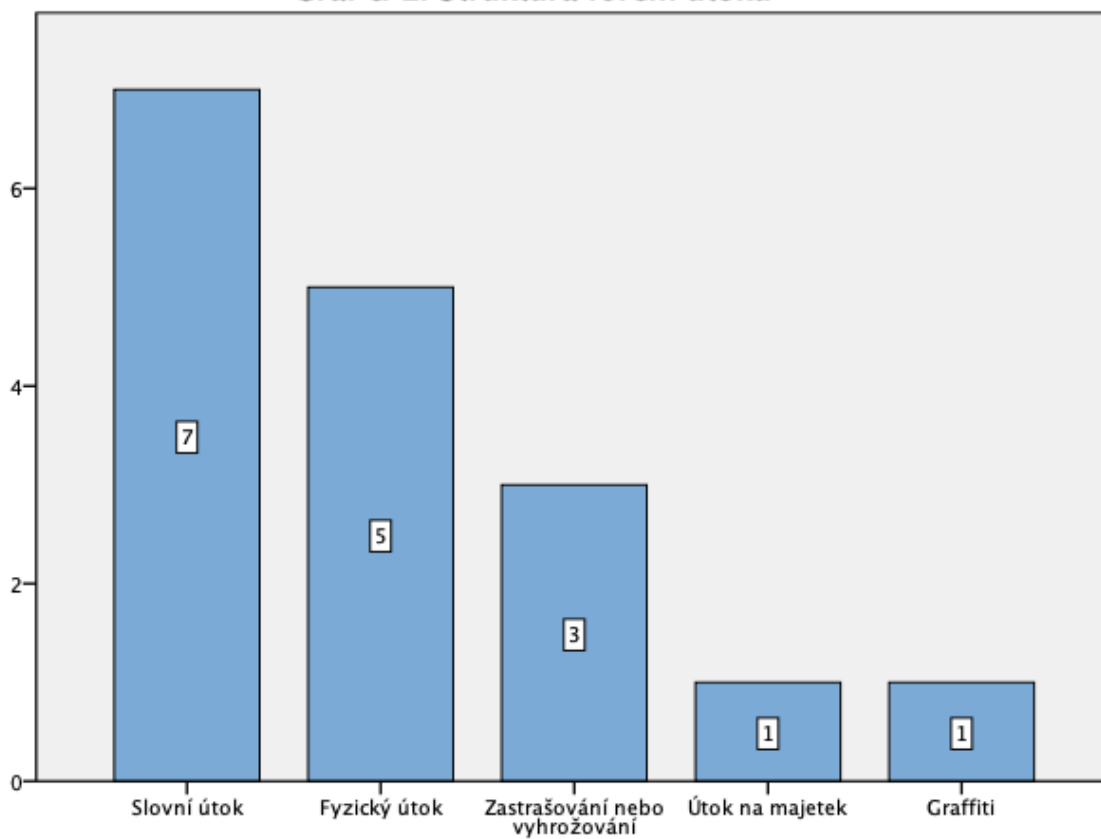

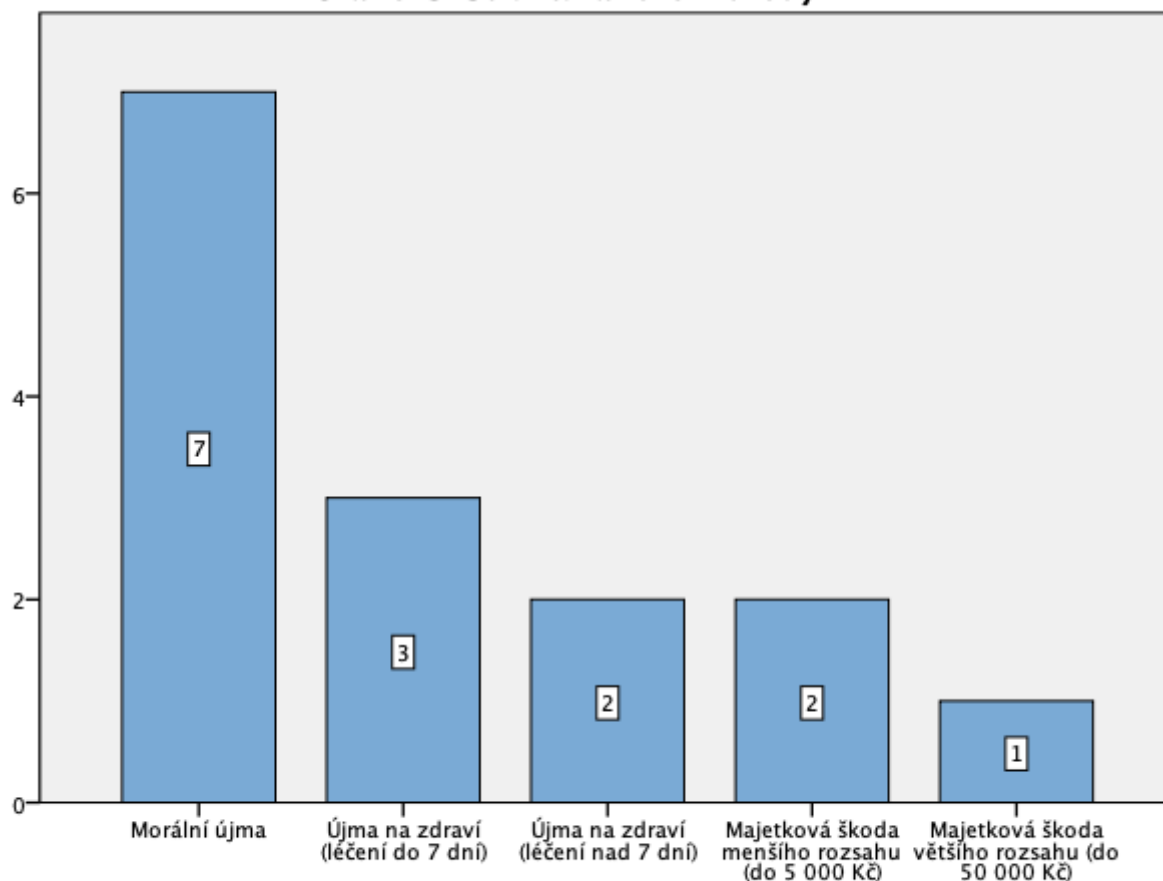
Forma útoku a způsobené škody

Nejčastější formou byl ve vymezeném období slovní útok (7 případů). Na pomyslném druhém místě se umístil fyzický útok (5 případy). Dále jsme zaznamenali tři případy zastrašování nebo vyhrožování. Zaznamenán byl též jeden útok na majetek a graffiti. Formám útoku částečně odpovídají i způsobené škody. Nejčastěji se objevovala morální újma (7 případů) a újma na zdraví (3 případy újmy s léčením do 7 dní a 2 případy újmy s léčením nad 7 dní).

Graf č. 2: Struktura forem útoku

Graf č. 3: Struktura forem škody

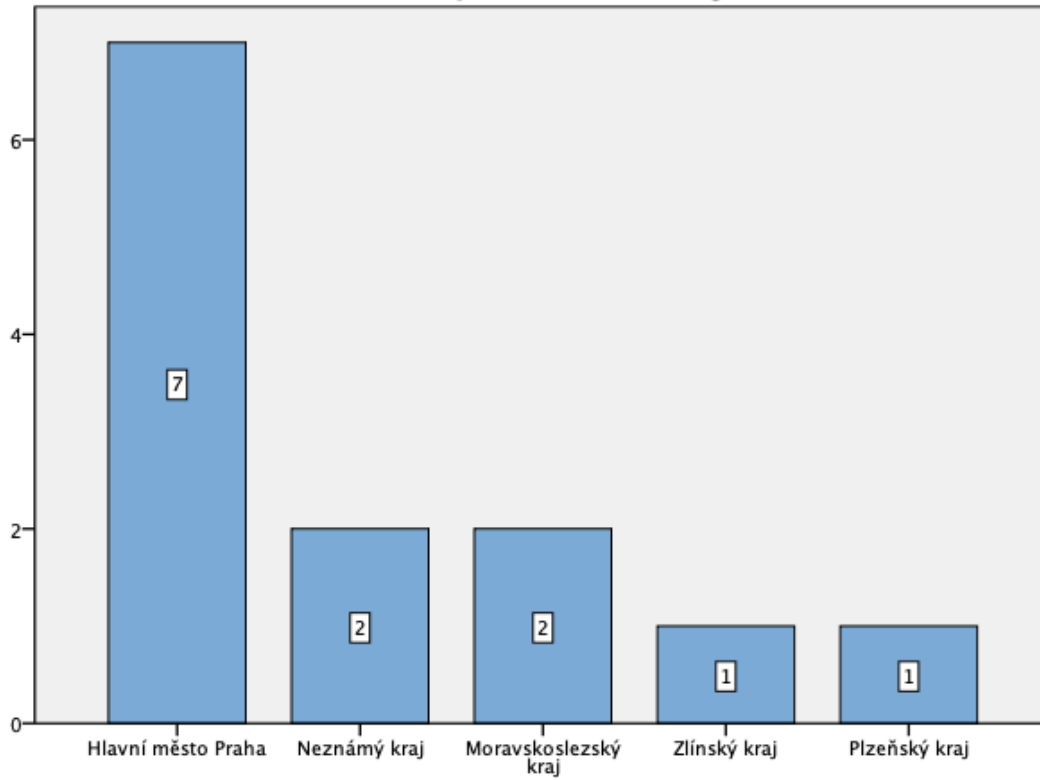

Lokalita a kraj incidentů

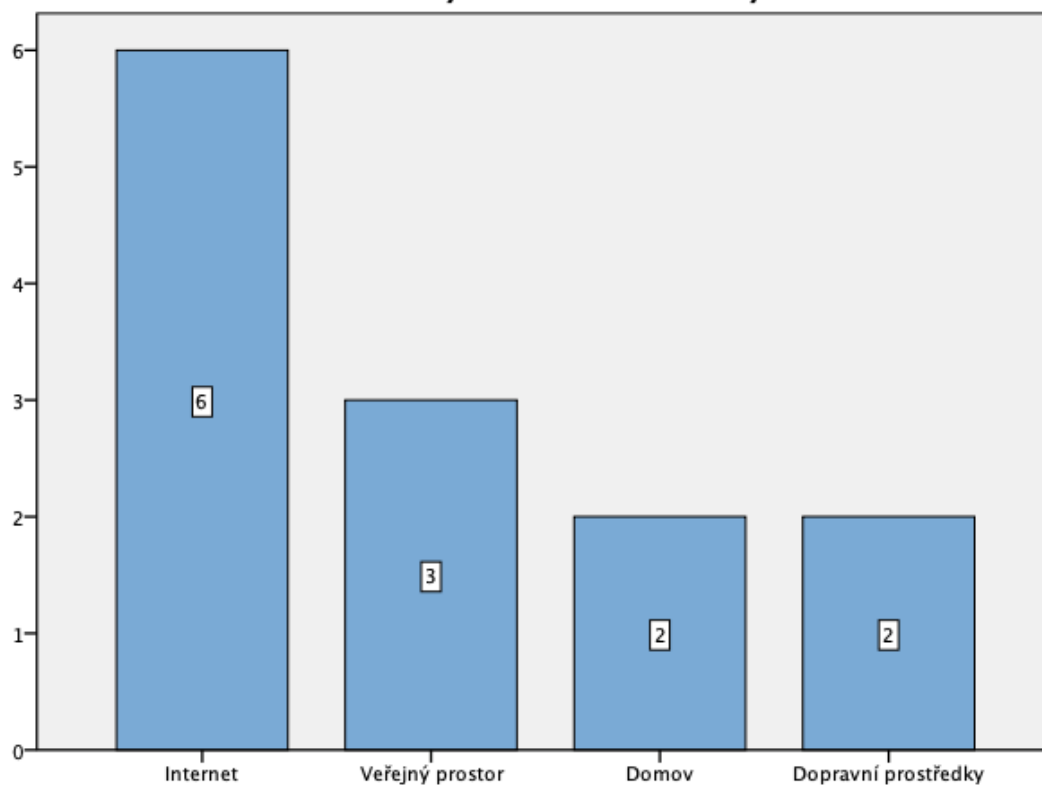
Prostorové rozmístění předsudečných incidentů je nerovnoměrné. Na úrovni krajů bylo nejvíce útoků spácháno v hlavním městě Praze (7 incidentů). Dva incidenty se objevily v Moravskoslezském kraji. Po jednom incidentu bylo zaznamenáno v kraji Plzeňském a Zlínském. U dvou incidentů zatím zůstal kraj neznámý.

Při pohledu na bližší charakteristiky prostředí, kde se incidenty odehrály, je rovněž patrná rozmanitost. Relativně nejvíce útoků se stalo na internetu (6 incidentů). Následuje veřejný prostor (3 incidenty). Dva incidenty se vyskytly v domově obětí a v dopravních prostředcích.

Graf č.4: Počty incidentů dle kraje

Graf č. 5: Počty incidentů dle lokality

Významné zaznamenané případy

Přísné tresty

Konzervativní hnutí zaměřující se na tzv. tradiční rodinu zveřejňuje na svém facebookovém profilu příspěvky, které se týkají vývoje v oblasti rodinné politiky, aktuálního dění a vlastního aktivismu v dané oblasti. Pod článkem informujícím o rozhodnutí, že se poslanecká sněmovna zatím nebude zabývat redefinicí manželství, vznikla diskuse, v jejímž rámci docházelo ke schvalování předsudečných útoků na gaye v Polsku. Nejprve jeden diskutující přidal komentář: „Skvělá zpráva“. Jiný uživatel odpověděl otázkou: „I tohle je skvělá zpráva?“, přičemž odkázal na článek o útoku na homosexuální pár v Polsku. Záminkou k útoku, který vyústil v zabití jednoho z napadených, se stalo to, že muži dávali veřejně najevo svou náklonnost. První diskutující odpověděl několika komentáři: „Ano, je. Skvělé, že si Poláci od sodomitů nenechají nic líbit. Veškeré jejich projevy by měly být zakázány pod přísnými tresty. Doma za zavřenými dveřmi ať si dělají co chtějí.“, „Poláci jsou skvělí. Nechtějí si nechat od sodomitů kazit křesťanskou výchovu svých dětí. Zvrhlé projevy na veřejnosti mají pouze sodomiti. Pokud proti nim nezasáhne úřední moc, plně chápu, že občané berou spravedlnost do svých rukou.“

Házení vajec a nadávky

Ženu v noci vzbudila podnapilá sousedka. S kamarádkou nejprve hlučily na chodbě, pak dlouze zvonily na domovní zvonek napadené. Když otevřela dveře, ženy jí začaly slovně napadat: „Tady Cikáni nebydlí!“, „Zalez, kundo černá!“ Napadená zavolala Policii ČR a vrátila se domů, kde na ní čekal malý syn. Než hlídka přijela, slyšela šramot v zámku a rány na okno. Později se ukázalo, že na něj házely vajíčka. Na druhý den zjistila, že má posprejované dveře nápisem „Cikán“. Na útočnice bylo podáno trestní oznámení.

Senátorka

Předseda SPD zveřejnil na facebookovém profilu informaci o tom, že politička souhlasí s příchodem migrantů do České republiky. To vyvolalo vlnu nenávistných komentářů a výhrůžek vůči ní. Napadená se s podobnými útoky již v minulosti setkala. Obavu v ní vzbudily především výhrůžky adresované jejím dětem.

Právní vývoj

Legislativní vývoj

Poslanecká sněmovna schválila v lednu ve třetím čtení vládní novelu trestního zákoníku, trestního řádu a dalších souvisejících předpisů (sněmovní tisk 624). Novela by měla mimo jiné zavést nový **trestný čin šíření díla k propagaci hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka**. Ten by spáchala osoba, jež ve větším rozsahu vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného vytvoří dílo, které vyobrazuje, zachycuje nebo jinak znázorňuje symboly, zejména loga, vlajky, odznaky, uniformy a jejich části, hesla, výroky, prohlášení, slogany a formy pozdravů, představitele nebo projevy představitelů hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka, nebo hlásá rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob.

V základní skutkové podstatě by pachateli hrozil trest odnětí svobody až na tři léta, peněžitý trest nebo propadnutí věci. Beztrestné by však nadále zůstalo využití takového díla pro vzdělávací, výzkumné, umělecké či zpravodajské účely.

Novela, která po schválení poslanci zamířila do Senátu, se dále věnuje například otázce alternativních trestů či postavení a pravomocí pracovníků Probační a mediační služby. Poslanecké pozměňovací návrhy také cílí na rozšíření výčtu dovolacích důvodů o zjevný rozpor skutkových zjištění s obsahem provedených důkazů či na úpravu rozhodování o obnově řízení.

Senát novelu vrátil Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy. Jeden z pozměňovacích návrhů míří také na zákon o obětech trestných činů, konkrétně si dává za cíl **rozšířit pojem „zvlášť zranitelné oběti“** o oběti trestného činu znásilnění, trestného činu týrání svěřené osoby a trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí. Oběti těchto trestných činů by nově měly být považovány za zvlášť zranitelné pokaždé, aniž by musela být splněna podmínka, že v jejich konkrétním případě hrozí zvýšené nebezpečí způsobení druhotné újmy, jako tomu bylo doposud. Tuto snahu senátorů o zvýšení práv obětí znásilnění a týrání samozřejmě vítáme, věříme však, že by stejný statut měl být automaticky přiznáván také všem obětem předsudečných trestných činů. Ovšem na tyto oběti zákonodárce bohužel nepamatoval.

V Poslanecké sněmovně se nadále nachází i návrh novely trestního zákoníku z pera skupiny poslanců pod vedením Václava Klause (sněmovní tisk 384). Návrh zde leží již od počátku roku 2019, dne 29. 4. 2021 po dlouhé odmlce pokračovalo jeho projednávání v prvním čtení a byl přikázán k projednání výborům. Podstatou návrhu je zavedení nového **trestného činu porušování svobody projevu a přestupku porušení svobody projevu**. Zmíněného trestného činu by se dopustil provozovatel či správce veřejně přístupné elektronické sociální sítě či jiné platformy umožňující uživatelům okamžité sdílení jimi vytvořeného obsahu používané více než sto tisíci registrovanými uživateli, který zasáhne do svobody projevu jiného tím, že neoprávněně odstraní, zakáže či jakýmkoli jiným způsobem znepřístupní jeho příspěvek sdílený na takové veřejně přístupné počítačové elektronické sociální síti či jiné platformě umožňující uživatelům okamžité sdílení jimi vytvořeného obsahu, jenž není v hrubém rozporu s trestními předpisy, mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, nebo s dobrými mravy, a to v úmyslu ztížit či zmařit svobodnou veřejnou diskusi o důležitých otázkách veřejného zájmu.

Podle našeho názoru by uzákonění takového trestného činu značně znesnadnilo odstraňování předsudečných příspěvků a komentářů na sociálních sítích a vytvořilo by prostor pro páchání předsudečný trestných činů a napadání osob z ohrožených skupin. Poslanecký návrh tak považujeme za velmi znepokojivý.

Zajímavý je v této souvislosti kontrast se snahami Evropské unie, kde se v současnosti nachází v legislativním procesu **návrh zákona o digitálních službách** (Digital Service Act – DSA). Ten si dává za cíl mimo jiné sjednotit podmínky pro odstraňování teroristického a radikálního obsahu velkými sociálními sítěmi. Správci těchto internetových platforem by měli pod hrozbou pokuty mimo jiné povinnost do hodiny odstraňovat problematické příspěvky, které jim nahlásí uživatelé či které objeví díky specializovaným algoritmům. Cílem navrhovaného nařízení je omezit radikalizaci uživatelů sociálních sítí a předcházet sdílení fotek či videí pořizovaných přímo při teroristických útocích.¹

¹ Blíže viz Bromová, B. 2021 Nové lidskoprávní sankce i pravidla regulace internetového obsahu: ambice Evropské unie lépe vymáhat své ideály? *Bulletin lidských práv* 13 (1), 24–27. Dostupné z: https://www.centrumlidskaprava.cz/sites/default/files/attachement/bulletin/Bulletin%20leden-%C3%BAnor%202021_0.pdf. Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o jednotném trhu digitálních služeb a o

Nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1564/20 ze dne 17. 2. 2021

Ústavní soud v nálezu zkritizoval značně restriktivní přístup Nejvyššího soudu k výkladu pojmu další nemajetkové újmy ve smyslu § 2958 občanského zákoníku. Podle dosavadní judikatury Nejvyššího soudu je totiž třeba psychické strádání způsobené újmou na těle a související běžné obtíže spojené s léčením této újmy zahrnout pod tzv. bolestné v širším smyslu, a nikoli pod další nemajetkovou újmu. Za další nemajetkovou újmu tedy Nejvyšší soud považuje pouze mimořádné okolnosti související buď se závažnými zdravotními komplikacemi spojenými s léčením, nebo s nevšedními životními událostmi, kterých se poškozený nemohl zúčastnit. Ústavní soud takovýto přístup považuje za kontroverzní a naopak upozorňuje, že v souladu s principem plné náhrady újmy je třeba v rámci kategorie tzv. dalších nemajetkových újem odškodnit vše, co nebylo možné zahrnout pod náhradu bolestného či ztížení společenského uplatnění jako například právě duševní útrapy způsobené psychickou újmou, které současný přístup obecných soudů náležitě nezohledňuje. Ústavní soud zdůraznil, že kritéria mimořádnosti a zvláštní intenzity újmy nevyplývají ani z textu zákonného ustanovení, ani z jeho systematiky – u ostatních dvou typů nemajetkové újmy, tedy bolesti a ztížení společenského uplatnění, obdobná kritéria vyžadována nejsou. Nález může napomoci obětem (nejen) předsudečného násilí, kterým byla trestným činem způsobena újma na zdraví, domoci se spravedlivé náhrady za vytrpěné duševní strádání.

Právní věta: „Právní úprava náhrady újmy na přirozených právech člověka vychází z antropocentrické koncepce, jež má v intencích obecných garancí občanského zákoníku (§ 3) chránit lidský život, zdraví, osobnostní statky a v neposlední řadě „svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého“ (§ 81 odst. 1). Patrna je tu zřejmá shoda soukromoprávní regulace s doktrínou lidských práv, jejímiž justifikačními důvody jsou mj. lidské potřeby, tužby a přání. Ačkoli zákonodárce poskytl v rámci úpravy předmětného odškodnění již úvodem prostor pro náhradu nemajetkové újmy způsobené duševními útrapami (§ 2956), v nárokové rovině upřednostnil tradiční varietu práv na náhradu bolesti a ztížení společenského uplatnění (§ 2958), na náhradu

změně směrnice 2000/31/ES ze dne 15. 12. 2020 v celém znění zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?qid=1608117147218&uri=COM%3A2020%3A825%3AFIN>.

nákladů péče o zdraví (resp. léčení, § 2960), na peněžité kompenzace (§ 2962 a násl.) a přidal též právo na zadostiučinění (satisfakci) proti úmyslně jednajícímu škůdci (§ 2957). Právo poškozeného na náhradu duševních útrap (psychického strádání) se za stávající interpretace ocitlo v podobě „další nemajetkové újmy“ v zóně mezi z časového hlediska spíše jednorázovou náhradou bolesti a náhradou ztížení společenského uplatnění, svázanou s trvalým stavem. Škodní děje tu mají spočívat v jednorázových či opakovaných ztrátách a strádáních poškozeného, zapříčiněných omezením jeho tělesné i duševní integrity a znamenajících omezení v jeho soukromém a rodinném životě. Obecné soudy pak mají povinnost, jakkoli to může být spojeno s výkladovými obtížemi, rozpoznat – při řádně uplatněných a relevantních žalobních tvrzeních – tyto situace a posléze v objektivizovatelných případech přiznat náhradu nemajetkové újmy, byť půjde o náhradu přiměřenou v relaci k ostatním dílčím nárokům tohoto druhu.“

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Sabalić proti Chorvatsku ze dne 14. 1. 2021

ESLP se zabýval případem stěžovatelky, která byla fyzicky napadena z důvodu sexuální orientace. Chorvatské orgány v této věci zahájily řízení o přestupku proti veřejnému pořádku, ačkoli bylo namísto pachatele vyšetřovat pro předsudečný trestný čin, což orgánům činným v trestním řízení ukládalo také vnitrostátní právo. Pachatel nakonec vyvázl s pokutou, kterou ESLP považuje za zcela zjevně nepřiměřenou závažnosti spáchaného činu. Podle názoru ESLP Chorvatsko nesplnilo svou povinnost zajistit, že homofobní útoky nebudou státem ignorovány a jejich obětem bude poskytnuta účinná ochrana. Přístup chorvatských orgánů naopak vysílá signál, že předsudečné trestné činy zůstanou nepotrestány. V daném případě tak ESLP shledal porušení čl. 3 (zákaz mučení) ve spojení s čl. 14 (zákaz diskriminace) Úmluvy. Soud se mimo výše uvedené zabýval také otázkou principu *ne bis in idem* a konstatoval, že vnitrostátní orgány se nemohou tohoto principu dovolávat, když zahájením přestupkového řízení samy podkopaly možnost využít v plné míře ustanovení trestního práva.

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Budinova a Chaprazov proti Bulharsku ze dne 16. 2. 2021 a rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Behar a Gutman proti Bulharsku ze dne 16. 2. 2021

Oba případy se týkají předsudečných projevů bulharského politika a novináře Siderova pronesených veřejně na adresu Romů a Židů. V prvním případě Siderov opakovaně podněcoval k nenávisti vůči romskému etniku tím, že v médiích hovořil o „cikánském teroru“ a šířil rasistické názory. Ve druhém případě se jednalo o četné antisemitské projevy obsažené mimo jiné v jím napsaných knihách a o veřejné popírání holokaustu. Stěžovatelé se následně v obou případech domáhali u civilních soudů toho, aby soudy politikovi zakázaly pronášet další nenávistné projevy a aby mu uložily povinnost veřejně se omluvit. Vnitrostátní soudy však poskytly Siderovým výrokům ochranu. Poté, co se věc dostala k ESLP, se soud zabýval otázkou střetu práva stěžovatelů na respektování soukromého a rodinného života s právem na svobodu projevu. ESLP přitom připomněl svou konstantní judikaturu, podle které rozsáhlé projevy útočící či vrhající negativní světlo na celé etnické, náboženské nebo jiné skupiny, stejně jako antisemitské projevy nepožívají žádnou nebo pouze velmi limitovanou ochranu pod čl. 10 Úmluvy. Na tom nic nemění ani fakt, že byly proneseny politikem či členem Parlamentu. V obou případech tak ESLP došel k závěru, že bulharské soudy nedostatečně vážily dotčená práva stran a nesplnily svou pozitivní povinnost adekvátně reagovat na diskriminaci motivovanou příslušností k etnické menšině. Došlo tak k porušení čl. 8 ve spojení s čl. 14 Úmluvy.

Významné právní otázky

Napadení muže z Austrálie

V lednu byl pravomocně potrestán pachatel z Plzeňska, který opakovaně napadal muže původem z Austrálie. Okresní soud řešil jedno z těchto napadení, kdy pachatel muže nejprve napadl verbálně a poté ho pěstí udeřil do tvář, kdy muž mimo jiné utrpěl otevřenou zlomeninu nosu. Příklad již v roce 2019 policejní orgán postoupil přestupkové komisi k projednání. Měli jsme za to, že policejní orgán původně nepřihlédl k závažnosti útoku ani k tomu, že se ze strany podezřelého jednalo o pokračování v trestné činnosti, kdy již předtím muže zastrašoval nožem a napadal ho slovy „motherfucker, kangaroo, go back to Australia“. Z toho důvodu byl Okresnímu státnímu zastupitelství podán podnět k výkonu dozoru. Policejní orgán pak na pokyn státního zastupitelství provedl šetření a zahájil proti pachateli trestní stíhání. Ten byl následně trestním příkazem shledán vinným ze spáchání přečinu ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 trestního zákoníku a byl

mu uložen trest odnětí svobody na sedm měsíců, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu 16 měsíců.

Společenské ovzduší

Politická reprezentace

Piráti adresovali premiéru Andreji Babišovi otevřený dopis, ve kterém požadují přepracování Zprávy o plnění opatření Akčního plánu pro výkon rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci D. H. a ostatní proti České republice za rok 2020. Rozsudek z roku 2007 se týkal nerovného přístupu romských žáků ke vzdělání v České republice. Piráti v dopise upozorňují, že zpráva o plnění opatření nezmiňuje, jak významně epidemie koronaviru zhoršila situaci žáků ze sociálně vyloučeného prostředí.²

Podle šetření Člověka v tísni a dalších 15 neziskových organizací neměla v listopadu a prosinci 2020 kontakt se školou až pětina rodičů. Čtvrtina škol podle průzkumu ani nezjišťovala, zda mají všichni žáci k dispozici počítač a internet, aby se mohli zapojit do online formy distanční výuky.³ Ze zprávy České školní inspekce vyplývá, že problém s online výukou mělo asi 50 000 žáků základních a středních škol, kteří však alespoň komunikovali se školou a vyplňovali například tištěné pracovní listy, pro které si chodili do školy. Deset tisíc žáků však nenavázalo se školou od začátku epidemie ani tento kontakt a vzdělání na dálku se neúčastnili žádným způsobem.⁴ Ministerstvo školství navíc od začátku roku vyřadilo doučování z podpůrných opatření, takže na něj školy už nebudou dostávat finance, což podle České odborné společnosti pro inkluzivní vzdělávání bude nerovnosti jenom více prohlubovat.⁵

Ombudsman Stanislav Křeček odvolal svou zástupkyni Moniku Šimůnkovou z Rady pro záležitosti romské menšiny, Rady pro lidská práva a Rady pro rovnost žen a mužů. Tvrdil, že Šimůnková mu sama řekla, že v radách nemůže nadále vystupovat jako jeho zástupkyně. Šimůnková to ale odmítla a jako důvod odvolání uvedla svůj nesouhlas s Křečkovými připomínkami ke Strategii romské integrace.⁶ Ombudsman ve svých připomínkách například kritizoval Agenturu pro sociální začleňování jako nefunkční. Agentura se proti tomu ohradila s tím, že spolupracuje se 169 obcemi

² <https://drive.google.com/file/d/1U1sNjs3OQQaMGmxUKrzb7C97JIFSNkr/view>

³ <https://www.clovekvtisni.cz/jak-se-uci-na-dalku-socialne-znevychodnene-deti-7374gp>

⁴ <https://www.novinky.cz/veda-skoly/clanek/zaku-bez-online-pristupu-ubylo-hlasi-inspekce-40354213>

⁵ <https://cosiv.cz/cs/2021/01/05/msmt-omezilo-podporu-doucovani-znevychodnenych-deti-a-to-narychlo-a-bez-ohledu-na-negativni-dopady-na-zaky-i-ucitele/>

⁶ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/monika-simunkova-ombudsman-krecek-nerika-pravdu-nikdy-jsem-neuvedla-ze-ho-v-radach-nemohu-zastupovat.jeho-jednani-vnimam>

a 82 % z nich jsou se spoluprací spokojeny.⁷ Křeček ve svých připomínkách opět zpochybňoval diskriminaci Romů a odmítá se jako ombudsman podílet na zajištění nápravy v případech nedobrovolné sterilizace romských žen.⁸ Podle některých členů Rady vlády pro záležitosti romské menšiny se Křeček opakovaně vyjadřuje nepravdivě, podkopává důstojnost Romů a nezná své kompetence.⁹ Synodní rada Českobratrské církve evangelické vydala prohlášení, v němž vyzvala Křečka k omluvě za protiromské výroky.¹⁰ Křečkovy výroky odsoudily i organizace zabývající se právy menšin. Podle jejich pracovníků snižuje Křeček důvěru ve svůj úřad.¹¹

Poslanci podpořili návrh na odškodnění protiprávně sterilizovaných romských žen. Návrh předložili poslanci z hnutí Ano a ČSSD společně s KDU-ČSL a TOP 09. Zmocněnkyně pro lidská práva Helena Válková doporučila zařadit bod na jednání přednostně.¹²

Vládou nově jmenovaná hlavní hygienička Pavla Svrčinová sdílela v říjnu 2020 na svém facebookovém účtu rasistický vtíp: „Fero Lakatoš dnes vykradl svůj byt. Fero dodržuje karanténu a pracuje z domova. Buď jako Fero.“ Svrčinová uvedla, že neví, jak se na jejím profilu vtíp ocitl.¹³

Federace židovských obcí v ČR upozornila na to, že do užšího výběru osob, ze kterých budou poslanci vybírat nové členy Rady České televize, se ocitl antisemita Pavel Černocký. Ten mimo jiné v rozhovoru pro Parlamentní listy ze 3. března 2020 uvedl, že se bojí vlády „židoliberalů“, kteří „disponují obrovským kapitálem“.¹⁴

⁷ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/na-ombudsmana-krecka-se-vali-dalsi-kritika.ohrazuje-se-i-agentura-pro-socialni-zaclenovani.nefunkcni-institute-nikoliv.s>

⁸ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/ombudsman-krecek-v-pripominkach-ke-strategii-romske-integrace-na-pristich-10-let-za-diskriminaci-si-romove-mohou-sami>

⁹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/obcansti-clenove-romske-rady-krecek-nezna-sve-kompetence-k-romske-strategii-se-vyjadruje-nepravdive-soustavne-cilene>

¹⁰ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/synodni-rada-ceskobratrske-cirkve-evangelicke-vyzyva-ombudsmana-stanislava-krecka-k-omluve-za-protiromske-vyroky>

¹¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/neziskove-organizace-kreckovy-vyroky-o-romech-snizuji-duveru-v-jeho-urad>

¹² <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/poslanci-podporili-navrh-na-odskodneni-protipravne-sterilizovanych-zen>

¹³ https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/pavla-srvcinova-romove-rasismus-facebook-socialni-site_2103042057_ako

¹⁴ <https://www.fzo.cz/4519/prohlaseni-fzo-kandidat-do-rady-ct-pavel-cernocky/>

Skupina českých poslanců a senátorů založila neformální platformu Přátelé svobodného Ruska. Chtějí tak podpořit prodemokraticky smýšlející ruské občany a tamní občanskou společnost.¹⁵

Vláda na konci března schválila novou metodiku přístupu k sociálnímu vyloučení pro čerpání evropských dotací v následujících letech. Cílem je snížení počtu lidí na hraně sociálního vyloučení a zvýšení počtu začleněných osob.¹⁶

Na mezinárodní konferenci k projektu Chachipen, který se zaměřuje na výzkum protiromského rasismu, vystoupila místopředsedkyně Evropské komise pro hodnoty a transparentnost Věra Jourová i Elena Gorolová, která připomněla situaci nedobrovolně sterilizovaných romských žen.¹⁷

Místní samospráva

Romea.cz upozornila na případ bizarního odmítnutí žádosti o poskytnutí logotypu města Šumperk. Z neveřejného zápisu jednání městské rady vyplynulo, že úřednice odmítla dát souhlas s použitím městského loga podnikateli Takhasiho Jošidy, protože ho považovala za Roma. Podle informací média vycházel její předsudek z toho, že žádost obsahovala gramatické chyby.¹⁸

Majitel bytů ve Varnsdorfu vystěhoval i poslední romské rodiny žijící v panelovém domě v Kovářské ulici, protože chce objekt zrekonstruovat. Během léta se museli odstěhovat všichni, kteří dlužili na nájemném. Na podzim ukončil majitel nájem i těm, kteří žádné dluhy neměli. Město jim nijak nepomohlo a na ulici se tak ocitla i poslední rodina. I přesto, že město oba manžele několik let zaměstnává, rozhodně nejde o neplatiče a sám starosta jim sliboval pomoc, městský byt nakonec nedostali.¹⁹

Město Most v březnu projednávalo projekt modulového bydlení v Chánově. Kvůli epidemii nebylo projednávání veřejné a zúčastnilo se ho jen několik zastupitelů a dva občané. Jeden z nich výstavbu kontejnerů v médiích podpořil, kritik výstavby a obyvatel Chánova Jan Chromý na projednávání

¹⁵ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/poslanci-a-senatori-vytvorili-platformu-pratele-svobodneho-ruska.chteji-podporovat-demokracii-a-lidska-prava-v-teto-zemi>

¹⁶ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/vlada-schvalila-novou-metodiku-pristupu-k-socialnimu-vyloucení>

¹⁷ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/zahranicni/primy-prenos-elena-gorolova-a-vera-jourova-vystoupi-na-mezinarodni-konferenci-venovane-protiromskemu-rasismu>

¹⁸ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/je-to-asi-rom.logo-sumperka-pouzivat-nebude-rekla-urednice.rada-mesta-rozhodnuti-jednohlasne-odsouhlasila.starosta-mesta-se>

¹⁹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/varnsdorf-i-posledni-romska-rodina-z-kovarske-skoncila-na-ulici.mesto-nepomohlo>

přístup neměl, takže hlas odpůrců nezazněl vůbec. Projekt kritizují i Architekti bez hranic, kteří doporučují, aby byli do rozhodování o podobě sídliště zahrnuti především lidé, kteří tam bydlí.²⁰

Okresní soud v Mostě se začal zabývat případem dehonestujících výroků ředitele Stavebního bytového družstva Krušnohor Františka Ryby na adresu členky Rady vlády pro záležitosti romské menšiny Ivety Theuserové. Ředitel o Theuserové mluvil jako o „prolhané cikánce“, která má „IQ bublajícího bahna“.²¹ Urážel ji proto, že Theuserové požadovala jako předsedkyně společenství vlastníků jednotek informace o hospodaření družstva.²² Družstvo Krušnohor je personálně propojeno s xenofobním a protiromským Sdružením Mostečané Mostu, které před volbami slibovalo například zbudování „vesnice pro lůzu“.²³

Praha zřídila pod Centrem sociálních služeb nábytkovou banku, kam lidé mohou přivést nepotřebný nábytek, který pak využijí lidé v hmotné nouzi.²⁴ Město Přerov oznámilo, že bude využívat asistenty prevence kriminality v sociálně vyloučených lokalitách.²⁵ Díky programům Housing First se podařilo v 18 městech ubytovat už 250 domácností.²⁶

Krajní pravice

Ministerstvo vnitra vydalo zprávu o extremismu za druhé pololetí 2020. V ní se mimo jiné uvádí, že činnost extremistických uskupení byla utlumena opatřeními proti epidemii koronaviru. Právě protesty proti opatřením se taky staly jedněmi z mála příležitostí, kdy extremisté mohli působit na veřejnosti. Například shromáždění svolané Hnutím občanské nespokojenosti, které proběhlo 18. října, posloužilo extremistům jako záminka pro střet s policií.²⁷

²⁰ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/petr-bazo-podporil-vystavbu-kontejneru-pro-romy-na-sidlisti-CHANOV-JE-TO-NADSTANDARD.POKUD-BYCH-MEL-MOZNOST-URCITE-BYCH-TAM>

²¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/prolhana-cikanka-iq-bublajiciho-bahna-reditel-bytoveho-druzstva-krusnohor-ryba-urazel-clenku-romske-rady.kauzu-zacal-resit>

²² <https://www.magazinvybor.cz/aktuality/se-bojuje-sbd-krusnohor/>

²³ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/prolhana-cikanka-iq-bublajiciho-bahna-reditel-bytoveho-druzstva-krusnohor-ryba-urazel-clenku-romske-rady.kauzu-zacal-resit>

²⁴ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/praha-otevrela-nabytkovou-banku.pomuze-lidem-v-hmotne-nouzi>

²⁵ <https://www.prerov.eu/cs/magistrat/tiskove-centrum/tiskove-zpravy-2021/tz-unor-2021/prerov-vsadil-na-tri-pilire-prevence-kriminality-kamery-preventisty-a-domovniky.html>

²⁶ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/v-ramci-programu-housing-first-ziskali-lide-v-nouzi-bydleni-v-375-bytech>

²⁷ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/mv-vydalo-zpravu-o-extremismu-za-druhou-puli-2020.nejsilnejsi-byly-nepokoje-na-staromestskem-namesti-a-nasledne-dezinfomace>

Policie ukončila vyšetřování nakladatelství Naše vojsko, které vydalo kalendář s nacistickými vůdci. V případě je obviněn jeden člověk a firma, a to za podporu a propagaci hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka a za výtržnictví.²⁸

Za vychvalování pachatele teroristického útoku na mešity v Christchurch pravomocně odsoudil plzeňský soud Michala Trykara z Rokycan k třicetiměsíčnímu podmíněnému trestu s tříletou zkušební dobou. Pachatel musí také zaplatit 20 000 Kč obětem trestné činnosti.²⁹ Benedikt Čermák, který pod přezdívkou Ssman napsal k útoku: „Jak jim chutná jejich medicína. Dobrá práce???!“, byl nepravomocně odsouzen k šestiletému vězení.³⁰ Během teroristického útoku, který oba odsouzení ve svých komentářích schvalovali, zemřelo 51 lidí a 49 jich bylo zraněno.

Pražský vrchní soud potvrdil, že Národní demokracie je extremistická strana. Politický subjekt prohrál soudní spor s Ministerstvem vnitra, které Národní demokracii pravidelně zmiňuje ve zprávě o extremismu.³¹

Předseda SPD Tomio Okamura se musí podle nepravomocného rozsudku omluvit europoslancům Tomáši Zdechovskému a Pavlu Svobodovi za nepravdivé tvrzení, které o nich šířil na svých sociálních sítích. Okamura tvrdil, že oba politici hlasovali pro sankce ČR za nepřijímání migrantů. Nebyla to pravda a všechna hlasování lze snadno dohledat. Okamura se hájil tím, že jen prezentoval svůj názor.³²

Poslanec SPD Lubomír Volný zveřejnil koláž přirovnávající očkování proti koronaviru k holokaustu. Místo nápisu Arbeit macht frei nad branou koncentračního tábora v Osvětimi byl na koláži nápis „Vaccine macht frei“. K obrázku dopsal: „Korporátní fašismus nebude o nic méně děsivý než ten

²⁸ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/policie-uzavrela-pripad-propagace-nacismu-na-nakladatelstvi-nase-vojsko-podala-zalobu>

²⁹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/fandim-takovym-vlastencum-obdivoval-neonacistickeho-teroristu-ktery-zastrelil-51-lidi-muz-z-rokycan.za-schvalovani-utoku-v>

³⁰ https://www.idnes.cz/brno/zpravy/soud-brno-muz-internet-schvalovani-strelba-mesita.A210316_102844_brno-zpravy_mos1

³¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/strana-narodni-demokracie-kterou-vede-antisemita-adam-b.bartos-je-extremisticka.potvrdil-to-prazsky-vrchni-soud>

³² https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/okamura-spd-omluva-europoslanci-zdechovsky-svoboda-migranti.A210205_115855_domaci_mkop

italský či německý. Neopakujme historii, jsme vždy maximálně jednu generaci od genocidy, nebo holokaustu.“³³

Asistent poslance SPD Jaroslava Foldyny Michal Kraft byl nepravomocně odsouzen za text podněcující k nenávisti vůči migrantům. Kraft v něm dokonce vyzýval ke střelbě na lodě migrantů mířících do Evropy. Foldynovým asistentem i přesto zůstane.³⁴

Předseda poslaneckého klubu SPD Radim Fiala sdílel na Facebooku fotografii tří atletek. Dvě z nich, Američanka a Němka, mají tmavší barvu kůže. Jediná ruská atletka má světlou kůži a blond vlasy. Fiala fotku doplnil komentářem: „Jedna fotka toho mnohdy řekne více než spousta slov... Nemyslíte?“ Po upozornění na rasistický podtext doplnil vysvětlení: „Ta fotografie říká, že to s krizí v Rusku není tak strašné, jak se píše v našich médiích, když jsou Rusové úspěšní ve sportu. Kde vidíte rasismus?“ Vyfocená ruská sportovkyně Darja Klišinová byla jedinou ruskou atletkou na olympiádě v Riu de Janeiru v roce 2016, protože díky bydlišti na Floridě podstupuje nezávislé kontroly na doping a nepatřila tak mezi třetinu ruských sportovců vyřazených kvůli ruským dopingovým aférám.³⁵

Bezpečnostní složky

Nejvyšší státní zastupitelství bude přezkoumávat případ vydávání knihy popírající holokaust s názvem Mýtus šesti milionů, který policie po roce vyšetřování nakonec odložila. Vydavatelem titulu je nakladatelství Bodyart Press, které publikovalo i další antisemitská díla či díla popírající holokaust jako Synagoga satanova nebo Spiknutí holokaust.³⁶

Média a kultura

Na internetu se šířily hoaxy týkající se úmrtí spojených s vakcinací proti koronaviru.³⁷ Sociální síť Facebook oznámila, že začíná mazat všechny nepravdy o vakcínách.³⁸

³³ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/poslanec-volny-zverejnil-nechutnou-kolaz-ockovani-prirovnal-k-holokaustu-misto-arbeit-macht-frei-je-na-brane-koncentraku-v>

³⁴ <https://denikn.cz/563539/foldynuv-asistent-dostal-od-soudu-pokutu-za-podnecovani-k-nenavisti-psal-ze-je-potreba-posilat-lode-s-migranty-ke-dnu/?ref=list>

³⁵ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/predseda-poslaneckeho-klubu-spd-sdilel-prispevek-atletek-ruzne-barvy-pleti.chtel-opet-nesmyslne-upozornit-na-migraci>

³⁶ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/podle-policie-neni-trestne-vydavet-knihu-popirajici-holokaust.pripad-bible-popiracu-prosetri-nejvyssi-statni-zastupitelstvi>

³⁷ <https://manipulatori.cz/jsou-po-celem-svete-jiz-tisice-mrtvych-po-aplikaci-vakcin-proti-covid-19-nesmysl/>

³⁸ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/zahranicni/facebook-oznamil-ze-zacina-mazat-nepravdy-o-vsech-vakcinach>

Marketingový ředitel budějovického hokejového klubu Tomáš Kučera nebyl potrestán za to, že o hudebníkovi Tomáši Ortelovi mluvil jako o „dementovi“. Plzeňská přestupková komise konstatovala, že názor si Kučera udělal „na základě pravdivých informací o politických názorech pana Tomáše Ortela“.³⁹

22. března připomněla společnost Google 100. výročí narození první romské spisovatelky Eleny Lackové. Logo vytvořil český ilustrátor Filip Pořivač.⁴⁰

Veřejnost

Na začátku ledna se uskutečnila demonstrace proti vládním nařízením, na které měli někteří z demonstrantů připnuté žluté hvězdy s nápisem „neočkovaný“. Federace židovských obcí a Nadační fond obětem holocaustu toto jednání odsoudily jako exemplární zneužití a relativizaci symbolu holocaustu spojenou s utrpením milionů lidí.⁴¹ Žlutou hvězdu měla na demonstraci i ombudsmanka liberecké příspěvkové organizace Komunitní centrum Kontakt, které poskytuje služby seniorům. Ve své funkci kvůli tomu skončila.⁴²

Automobilový závodník Aleš Loprais publikoval video z kabiny, ve kterém mluvil s palubním mechanikem Petrem Pokorou. Vyjadřovali se vulgárně, sexisticky a rasisticky o šestnáctiletých dcerách závodníka Martina Koloce. „Mně už potřetí stojí ocas... Hele, černoška z Roudnice jde vpravo,“ řekl Loprais. Pokora dodal: „No, jedna je docela plochá a sjízdná, ta druhá ne.“⁴³ Obě dotčené dívky, rovněž závodnice, se proti výrokům ohradily: „Fakt, že stále žijeme ve světě, kde je na mladé ženy pohlíženo pouze jako na sexuální objekty a nikoli na plnohodnotné lidské bytosti, nám byl připomenut v místě, kde bychom si to přály nejméně. Na Dakar Rally. Chceme závodit,

39

https://denikn.cz/minuta/548670/?ref=mwat&fbclid=IwAR0UsnlQ4yTndvTAWg3nYvplX_64t_ETVdrSefwMTwwt0Vdx2U8hFeOonGE

⁴⁰ <http://www.romea.cz/cz/kultura/spolecnost-google-dnes-na-sve-domovske-strance-pripomina-100.vyroci-narozeni-spisovatelky-eleny-lackove>

⁴¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/federace-zidovskych-obci-v-cr-pouziti-zlutych-hvezd-na-demonstraci-v-praze-je-exemplarni-zneuzeni-a-relativizace-symbolu>

⁴² https://www.idnes.cz/liberec/zpravy/ombudsmanka-liberec-seniori-davidova-zidovska-zluta-hvezda-totalitni-praktiky.A210111_120716_liberec-zpravy_jape

⁴³ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/cernoska-z-roudnice.zavodnik-ales-loprais-ma-kvuli-rasistickym-a-sexistickym-vyrokum-z-ostudy-kabat>

chceme férově soupeřit a chceme se zlepšovat a učit. Kromě zkušeností jsme si ale odnesly i pocit, že na nás někteří závodníci mohou koukat jako na pouhé ‚kusy masa!‘.“⁴⁴

Slovenská moderátorka Zuzana Belohorcová zveřejnila na Instagramu fotografii z pláže v Miami znečištěné odpadky. Česká herečka Alice Bendová okomentovala fotografii slovy: „Fuuj! Černé peklo na Zemi! Ať žije Biden, že? Je to smutné, že se tam dlouho nepodíváme.“ Protože na fotografii byli Afroameričané, uživatelé sociální sítě upozorňovali na to, že je komentář rasistický.⁴⁵

Slávistický obránce Ondřej Kúdela byl obviněn z rasismu, když při zápasu s Glasgow Rangers řekl s rukou před ústy cosi protihráči tmavé pleti Glenu Kamarovi. Kamara i jeho spoluhráči se proti tomu okamžitě emotivně ohradili, protože slyšeli: „You fucking monkey“. Kúdela tvrdí, že křičel: „You're fucking guy“. Incidentem se bude zabývat UEFA.⁴⁶

Organizace ILGA-Europe vydala zprávu o tom, že mezi evropskými politiky přibylo homofobních a nenávistných projevů vůči LGBTI komunitě. Homofobní útoky se podle zprávy objevují i u českých politiků.⁴⁷

Podle průzkumu Hodnoty mladých, který realizovala Česká rada dětí a mládeže a Rada mládeže Slovenska, se mladí Češi a Slováci liší ve svých postojích k menšinám. Zatímco Češi jsou tolerantnější k LGBTI komunitě, Slováci projevují více tolerance k přistěhovalcům a muslimům.⁴⁸

Romové se svěřili s tím, že se na ně při nakupování zaměřují ochranky obchodních řetězců. Sledují je z těsné blízkosti, jestli nekradou. Tyto zkušenosti popsala například bývalá poslankyně Monika Mihaličková, novinář Patrik Banga nebo předseda sdružení Khamoro Emil Voráč.⁴⁹ Organizace RomanoNet ve spolupráci s dalšími organizacemi spustila kampaň upozorňující Romy, že se při

⁴⁴ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/video-je-to-ubohe-nizke-a-ponizujici.staneme-se-hlasem-tech-ktere-pred-urazkami-nema-kdo-branit-vzkazuji-lopraisovi-sestry>

⁴⁵ https://www.idnes.cz/revue/spolecnost/alice-bendova-zuzana-belohorcova-rasismus-miami.A210323_074751_lidicky_sub

⁴⁶ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/slavisticky-obrance-ondrej-kudela-v-glasgowe-obvinen-z-rasismu>

⁴⁷ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/v-evrope-pribylo-nenavistnych-projevu-vuci-lgbt-komunit>

⁴⁸ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/pruzkum-mladi-cesi-a-slovaci-se-lisi-v-postojich-k-mensinam.cesi-jsou-tolerantnejsi-k-homosexualum-slovaci-k-migrantum-a>

⁴⁹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/hlidej-tu-cernou-romum-se-pri-nakupech-ochranka-vesi-na-paty.spatne-zkusenosti-s-tim-maji-i-mihalickova-vorac-ci-banga>

Sčítání lidu, domů a bytů mohou hlásit k romské národnosti, přihlásit se ke dvěma národnostem nebo uvést romštinu jako svou mateřštinu.⁵⁰

⁵⁰ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/prihlaste-se-k-romske-narodnosti-romske-organizace-spustily-kampan-ke-scitani-ve-ktere-vystupuje-i-prezident-zeman>

Poznámky k metodologickým charakteristikám této zprávy

Případy popsané v kvartální zprávě jsou ty, které byly zaregistrovány zaměstnanci a zaměstnankyněmi organizace In IUSTITIA během terénní práce a vlastního monitoringu médií a internetu. Dále některé případy nahlásili sami poškození či svědci.

Předsudečná pohnutka je v této zprávě identifikována jako předběžná – expertní. In IUSTITIA se snaží incidenty, které byly zaznamenány jejími silami, ověřovat, a to zejména ve spolupráci s orgány činnými v trestním řízení. V kvartálních zprávách se nevyskytují incidenty, které In IUSTITIA přejímá z policejních statistik po uplynutí kalendářního roku do příslušných výročních zpráv o stavu předsudečného násilí v ČR. Z toho důvodu se údaje obsažené v kvartálních zprávách a výroční zprávě za daný rok budou nezbytně lišit.

S ohledem na interpretaci prezentovaných dat je třeba dále doplnit, že u kategorií typu škody, formy útoku a pohnutky platí, že incident mohl být charakterizován více než jedním znakem. Například jeden incident mohl být zaregistrován jako protiromský a protimuslimský zároveň. U některých případů naopak mohly být znaky neznámé nebo zatím neobjasněné. Proto je nutno k jejich interpretaci přistupovat opatrně.

Podrobněji je metodika monitorování předsudečného násilí zpracována ve výročních zprávách.

Neprošlo jazykovou korekturou.